

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Miljøvernavdelinga

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Ålesund kommune

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Framsida: Ratvikvatnet sett frå nord (Øyvind Leren), dvergdykkar (Roger Engvik), takrøyrskogen om hausten

Med mindre anna er oppgitt er alle bilete tatt av Miljøvernavinga, Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6404 MOLDE
www.fylkesmannen.no

Rapport nr:

2010:12

Dato:

18. august 2010

Tittel:

FORVALTINGSPLAN FOR RATVIKVATNET NATURRESERVAT

Forfatter:

Ragna Sortland, miljøvernavdelinga, Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Godkjenningsvedtak

Godkjenningsvedtak fatta av Ålesund kommune i Komitè for byutvikling og miljø den 31. mai 2010 i sak 25/10. Forvaltingsplanen for Ratvikvatnet naturreservat er med dette vedteken med heimel i kap VII og IX i verneforskrifta og Ålesund kommune som forvaltningsstyresmakt.

Referat:

Ratvikvatnet naturreservat blei verna i 1988 som ein del av verneplan for våtmark i Møre og Romsdal. Føremålet med vernet var å ta vare på eit viktig våtmarksområde med tilhøyrande plantesamfunn, fugleliv og anna dyreliv. Ålesund kommune fikk forvaltningsmynde over reservatet gjennom vedtak i Direktoratet for naturforvaltning av 16.12.2002.

Verneområdet omfattar Ratvikvatnet med tilgrensande myr- og lauvskogområde. Vatnet er hekke- og rastelokalitet for ei rekkje fuglar. Vatnet er i seg sjølv botanisk interessant grunna stor næringsriksdom, med den einaste velutvikla takrøyrlokaliteten i distriktet.

Dei siste 10-åra har sjølve vatnet og området rundt blitt meir prega av attgroing. Dette saman med spreing av framande tre- og planteartar blir ei utfordring framover. Noko av skogen som er kome opp kan med fordel fjernast, då spesielt framande treslag. Då takrøyrbelte er viktig for enkelte fugleartar er det å behalde utbreiinga av dette ei prioritert oppgåve. Ei rekkje fugleartar som før var vanlege er no meir sjeldsynte i reservatet. Vi håper tilhøva over tid vil liggje til rette for at fuglelivet tek seg opp att.

Forvaltingsplanen med tilhøyrande bevaringsmål bør reviderast minst kvart 10. år.

Emneord:

Naturvern, rik kulturlandskapssjø, bevaringsmål, skjøtsel, fugl, våtmark.

ISBN (Pdf utgåve): 978-82-7430-197-9

ISBN (Papir utgåve): 978-82-7430-195-5

ISSN 1891-876X

Ulf Lucasen
Seksjonssjef

Per Fredrik Brun
Direktør miljøvernavdelinga

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

FORORD

Ratvikvatnet naturreservat i Ålesund kommune blei oppretta ved kongeleg resolusjon av 27. mai 1988 som ein del av verneplan for våtmark i Møre og Romsdal. Sjølv om Ålesund kommune er forvaltningsstyresmakt har fylkesmannen teke på seg å utarbeide denne planen for midlar som Direktoratet for naturforvaltning har stilt til rådvelde. Forvaltingsplanen for området er utarbeidd som eit ledd i arbeidet med å lage forvaltingsplanar for dei mindre verneområda i fylket. Målet med forvaltingsplanen er å utdjupe verneforskrifta og klargjere brukarinteresser og behov for skjøtsel.

Det er ei satsing frå fylkesmannen si side å sikre verneverdiane i Ratvikvatnet naturreservat. Denne planen bør sjåast som eit forsøk på å ta i vare dei biologiske verdiane vi finn her og som vi ynskjer å gjere meir synlege for allmenta i Ålesund. Som følgje av endringar i naturtilstanden i Ratvikvatnet naturreservat dei seinaste åra har fylkesmannen sett behovet for tiltak for å sikre verneverdiane i området. Dette er den første forvaltingsplanen som er laga for Ratvikvatnet naturreservat, og vi opnar for revidering av planen etter å ha prøvd han i praksis i nokre år.

Den vedtekte planen er hovudsakleg i samsvar med høyringsforslaget til Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Vi håper at planen er både oppklarande og informativ for alle interesserte. Fylkesmannen vil takke alle som har kome med innspel til planen. Takk til Sigmund Naas for gamle bilde.

Planen er utarbeidd av Ragna Sortland i den tida ho var tilsett hos oss.

Molde, 18. august 2010

Per Fredrik Brun
Miljøvernavinga

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Innhold

FORORD.....	5
1 INNLEIING	9
2 SKILDRING OG STATUS	10
2.1 Områdeskiltring	10
2.2 Brukshistorie.....	11
2.3 Egedomsforhold	11
2.4 Naturfaglege verdiar	12
2.5 Bevaringsmål.....	16
3 BRUKARINTERESSER	19
3.1 Verneforskrifta og brukarinteresser	19
3.2 Friluftsliv, jakt og fiske	19
3.3 Nabokonflikt og attgroingsproblematikk.....	20
3.4 Bygningar og tekniske inngrep.....	21
4 FORVALTINGSOPPGÅVER OG TILTAK.....	22
4.1 Skjøtsel og forvaltningstiltak.....	22
4.2 Overvaking og kartlegging av naturkvalitetar	23
4.3 Informasjon og tilrettelegging	24
4.4 Oppsyn.....	24
5 SAKSHANDSAMING	25
5.1 Forvaltingsstyresmakt.....	25
5.2 Lovverk, føringar og forvaltning	25
6 FORVALTINGSPLANENS TIDSPERSPEKTIV	28
7 REFERANSAR.....	29
VEDLEGG	30
Vedlegg 1:	
Forskrift om vern av Ratvikvatnet naturreservat, Ålesund kommune, Møre og Romsdal. ...	30
Vedlegg 2:	
Kart over området med teiknforklaring	33
Vedlegg 3:	
Registrerte fuglar i Ratvikvatnet naturreservat	34
Vedlegg 4 a:	
Samleskjema for ulike tiltak i Ratvikvatnet naturreservat	35
Vedlegg 4 b:	
Forvaltingsoppgåver og tiltak, kart	36
Vedlegg 5 a:	
Rydding av kratt og tre, kart	37
Vedlegg 5 b:	
Rydding av kratt og tre, flyfoto.....	38
Vedlegg nr. 6:	
Saksbehandling forvaltningsplan for Ratvikvatnet naturreservat	39

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

1 INNLEIING

Ratvikvatnet naturreservat vart oppretta ved kongeleg resolusjon av 27. mai 1988 som ein del av verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal. Føremålet med fredinga er ”å ta vare på eit viktig våtmarksområde med tilhøyrande plantesamfunn, fugleliv og anna dyreliv”. Ålesund kommune er forvaltingsstyresmakt for naturreservatet. Dette er den første forvaltingsplanen som er utarbeidd for reservatet, og den er utarbeida av Fylkesmannen i Møre og Romsdal i samarbeid med Ålesund kommune.

Ratvikvatnet naturreservat ligg mellom Gåseid og Hatlane midt i Ålesund kommune. Verneområdet omfattar Ratvikvatnet med tilgrensande myr- og lauvkrattområde. Vatnet er hekke- og rastelokalitet for ei rekkje fuglar, særleg interessant er det som hekkelokalitet for den sjeldsynte dvergdykkaren og overnattingsplass for låvesvale om hausten. Vatnet er i seg sjølv botanisk interessant grunna stor næringsriksdom, med den einaste velutvikla takrøyrlokaliteten i distriktet. Langs grensa på vestsida av reservatet går det ein mykje nytta tursti. Området er omringa av vegar, hus, industri, ein idrettsbane, og noko lauvskog. Nærleiken til bustadområda gjer at området er svært utsett for press i form av hyppig aktivitet både av fotgjengarar og bilar, tett innpå reservatgrensa. I tillegg er framande planteartar eit aukande problem.

Oversiktskart over området rund Ratvikvatnet. Reservatet er skravert med grønt (Norge Digitalt)

Ratvikvatnet naturreservat. Eidegdomsgrensar er teikna inn med raudt (Norge Digitalt)

Forvaltingsplanen for Ratvikvatnet naturreservat skal vere eit praktisk hjelpemiddel for å oppretthalde og fremje verneformålet i samsvar med verneforskrifta. Han skal sikre ei einsarta forvaltning av verneområdet ved å gje konkrete retningslinjer for mellom anna bruk, informasjon, skjøtsel og saksbehandling. Planen skal gje ei samla skildring og dokumentasjon av natur- og bruksinteresser innfor området og om det er spesielle forhold som trugar eller kan true verneverdiane. Planen er ikkje juridisk bindande, men gir retningslinjer for forvaltninga av området, og han skal synleggjere ansvarsforhold og forvaltingsstyresmakt. I naturreservatet er både planter og vilt freda, og det skal ikkje settast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet. Det finst ikkje reguleringsplan for området, men den er under utarbeiding.

Forvaltingsplanen for Ratvikvatnet naturreservat er delt i to hovuddelar; den første delen (kap 1-3) gir ei skildring av naturforholda, brukarinteresser og forvaltingsmål, den andre delen (kap 4-6) omhandlar forvaltingsmessige oppgåver og tiltak. Her blir det gitt ei skildring av føreslåtte tiltak og kven som er ansvarleg for dei ulike tiltaka.

Kvifor vern?

Naturvern byggjer på oppleving av, og kunnskap og medvit om kvalitetar og eigenskapar i naturen. Norsk politikk og lovgjeving baserer seg på at naturen har ein verdi i seg sjølv, ein eigenverdi, som gjer at all natur og alle artar har ein rett til å eksistere. Mennesket inngår som ein del av naturen med eit særlig ansvar i kraft av sin sterke påverknad på mange økologiske prosessar. Naturen har òg ein opplevingsverdi, ein verdi for folk si helse og trivsel, og gjennom friluftsliv ein verdi for å skape forståing for vern av natur. Ratvikvatnet naturreservat er eit lite område i areal, men representerer ein viktig levestad for mellom anna den nasjonalt

Ratvikvatnet vinterstid

sjeldsynte dvergdykkaren og er ein viktig kvilestad for fleire andre sårbare og trua fugleartar. Området har stor opplevingsverdi for publikum.

For å sikre område som er særlig viktige må dei vernast mot faktorar som kan øydelegge dei. Mangfaldet av artar og naturtypar blir i stor grad påverka negativt av menneskeleg aktivitet som utbygging, omdisponering av areal, forureining m.m. Å ta vare på naturverdiar gjennom plan- og bygningslova vil ikkje alltid kunne stå sterkt nok mot mange slike påverkningsfaktorar. Å verne område som Ratvikvatnet etter naturmangfaldlova gir eit sterkare juridisk vern, og vil i best mogleg grad sikre arealet. Ratvikvatnet naturreservat er eit av fire område i Møre og Romsdal som er verna i kategorien *næringsrikt vatn* innanfor verneplan for våtmark.

2 SKILDRING OG STATUS

Verneforma naturreservat etter naturmangfaldlova

Områder kan vernast som reservat om dei har trua, sjeldsynt eller sårbar natur, representerer ein spesiell type natur eller på anna måte er spesielt viktig for biologisk mangfald, geologiske førekomstar eller naturvitskaplig verdi. Naturreservat er den strengaste forma for områdevern etter naturmangfaldlova når det gjeld inngrep og aktivitet, og er spesielt omtalt i § 37.

2.1 Områdeskildring

Ratvikvatnet naturreservat dekkjer eit areal på 69 daa, der ca 20 %, omtrent 14 daa, er open vassflate. Høgste punkt er 58 moh. Kjerneområdet i reservatet er Ratvikvatnet, som er lite, grunt

og næringsrikt med frodig vassvegetasjon og eit breitt takrøyrbelte. Vatnet er svært oversiktleg og lett tilgjengeleg, men samstundes er sjølve lokaliteten godt skjerma i eit villastrøk med Lerstadvegen som avgrensar reservatet i nord. Det er ein sti på vestsida omtrent langs vernegrensa som er mykje nytta, men ikkje spesielt tilrettelagd. Rundt tjernet er det frodige urteenger, krattsoner og fuktbjørkeskog. Landskapet er ope og lågt, men litt kuppert. Området har rikt plante- og dyreliv og er derfor av stor interesse i forskingssamanheng. Men det er ferdselsforbod i reservatet når ikkje vatnet er islagd og det vil derfor vere meir ømfintleg for undervisningsbruk og for friluftaktivitet.

Området ligg i den sterkt oseaniske vegetasjonsseksjonen, humid underseksjon, i den boreonemorale vegetasjonssona. Gjennomsnittlig nedbørsmengd per år er ca 1500 mm, og det er ca 230 nedbørsdøgn. Berggrunnen er glimmerskifer og glimmergneis.

2.2 Brukshistorie

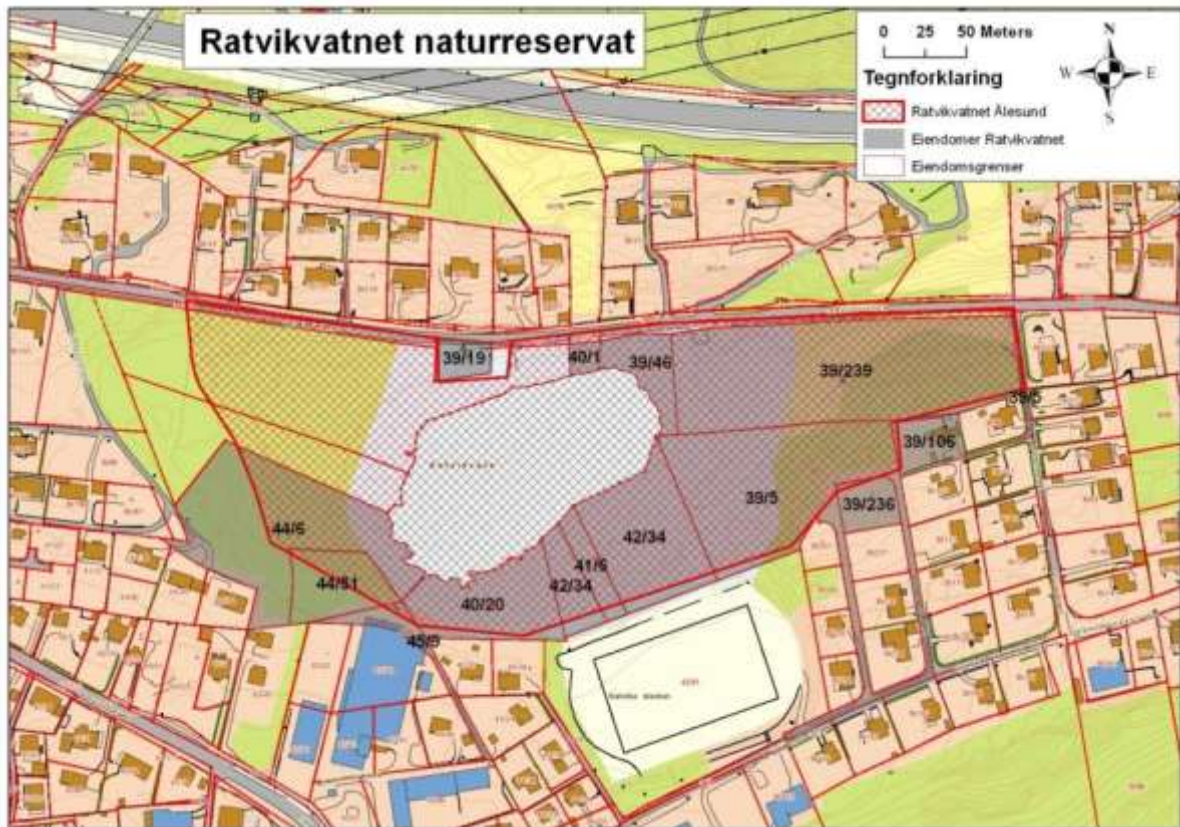
Det har vore gardsdrift i området rundt Ratvikvatnet i lang tid, og grasengene nær vatnet blei slått og graset nytta til fôr. Dette har ikkje vore praktisert dei siste tiåra. På 70-tallet blei det sett ut aure i Ratvikvatnet av Jeger- og fiskeforeininga, og dei nytta området til å halde kurs i fisketeknikkar, for vatnet blei rekna som eit godt fiskevatn. På nordsida av vatnet låg det ei lita brygge dei nytta til slike aktivitetar. I tillegg til fisken som blei sett ut har det vore ein naturleg bestand av aure i vatnet. Det er mogeleg det er ein beskjedne aurebestand i vatnet enda, men det er lite truleg etter at bekken blei lagd i røyr omtrent 150 m rett ved vatnet. I 2003 blei Lerstadvegen utvida sørover eit lite stykke inn i reservatet. Det finst ikkje kjende automatisk freda kulturminne i reservatet.

2.3 Eigedomsforhold

Ratvikvatnet naturreservat gjeld **i følgje verneforskrifta** følgjande gnr/bnr: 39/5, 8, 46; 40/1, 20; 41/6; 42/1, 34; 43/1; 44/1, 6, 51. Gnr/bnr 39/5 og 39/46 er felleseige mellom høvesvis 8 og 11 partar. Oppdatert informasjon frå Digitalt Eiendomskart 15.01.2010 viser at reservatgrensene **i terrenget** heilt eller delvis dekkjer følgjande gnr/bnr: 39/5, 19, 46, 106, 236, 239; 40/1, 20; 41/6; 42/34, 44/6, 51; 45/9, sjå kart. Ei oppdatert liste over eigedommar som reservatet **juridisk sett** vedkjem er 39/5, 46, 239; 40/1, 20; 41/6; 42/34; 43/1, 44/6, 51 (sjekka pr. 16/4-91, kontrollert pr 3/9-96 av Ålesund kommune). Det er altså nokre mindre avvik mellom grensemerka i terrenget og den juridisk grensa, dette må korrigerast slik at dei to grensene samsvarer. Sjå òg kap 5.2, og vedlegg 2 for kart over reservatet.

På eigedom 39/19, som ligg utanfor reservatet, sto det ved oppstart av vernearbeidet eit hus. Dette er no borte, men planter frå hagen står igjen. Kommunen er grunneigar på denne eigedommen no og vil ikkje gi løyve til å bygge ny bustad her. I ny reguleringsplan for området er det foreslått å bandleggje eigedommen. Vi anbefalar på sikt at Direktoratet for naturforvaltning kjøper eigedommen og innlemmar han i verneområdet.

Eigedomskart over Ratvikvatnet naturreservat slik ho er merka i terrenget. Raud skravur viserer reservatet, grå skravur viser eiendommer som er heilt eller delvis innafor reservatgrensa. Dei umerka områda i vest har gnr/bnr 0/0 og er eigde av kommunen (Norge Digitalt).

2.4 Naturfaglege verdiar

Den naturfaglige informasjonen her er stort sett henta frå forarbeida til vernet, Ålesund kommunes naturtypekartlegging ved Dag Holtan frå 2001 og 2008 og Holtans artikkel om dvergdykkar i Vår fuglefauna 2001. Munnleg informasjon frå fagfolk og andre med lokalkunnskap er òg tatt med. Sjå òg referanselista. Ratvikvatnet med tilgrensande område blei omtala i Møre og Romsdal fylke sitt verneforslag frå 1982 om våtmarksområde i fylket. Hensikta

Dvergdykkar med ungar (foto: Roger Engvik)

med rapporten var å kartleggje behov for vern av våtmarksområde og fremme forslag om vern av dei viktigaste av omsyn til både plante-, fugle- og dyreliv. Vern er særleg naudsynt for å sikre viktige hekkeplassar, trekk- og overvintringsplassar og andre viktige område for våtmarksfugl. Reservatet er kategorisert som E0802 Rik kulturlandskapsjø – kalkfattig utforming – O5 Takrøyr-sivaks-sumputforming. Naturen i reservatet er svært homogen og det er derfor ikkje behov for naturtypekartlegging.

E08 Rik kulturlandskapssjø

Rike kulturlandskapssjøar karakteriserast av naturlig høg næringsrikdom. Dei kalkfattige utformingane dominerast ofte av kortskotvegetasjon eller rikstørr- og takrør/sivakssump. Slike næringsrike innsjøar er blant dei mest artsrike ferskvassførekomstane vi har og dei er viktige for ei rekkje næringskrevjande planter og dyr. Naturtypen er regionalt sjeldsynt, men har variantar spreidd over heile landet.

Kjelde: Direktoratet for naturforvaltning

Ratvikvatnet naturreservat fekk ved oppdateringa av naturtypekartlegginga i 2008 verdi B (viktig) på grunn av at dette er ein relativt intakt kulturlandskapssjø i låglandet. Tidlegare verdi A (svært viktig) var for høg, sett i lys av at dette er ei kalkfattig utforming av naturtypen. Som viltlokalitet er verdien høgare enn som naturtypelokalitet.

Fugle- og dyreliv

Ratvikvatnet naturreservat er ein serdeles viktig lokalitet som raste- og overnattingsplass for småfugl. Det er, som i Lerstadvatnet, spesielt interessant som hekkeplass for den nasjonalt sjeldsynte dvergdykkaren, i Ratvikvatnet hekkar det årleg 1-2 par. Ålesund og Sula er dei viktigaste kommunane for hekkande dvergdykkar i Noreg. I tillegg er det observert regelmessig hekking i Rogaland og i Oslo-området. Den totale norske bestanden er anslagsvis på 23-37 par, der 14 hekkar i Møre og Romsdal. Lerstadvatnet og Ratvikvatnet er altså svært viktige hekkelokalitetar for den vesle dykkaren. Dvergdykkaren unngår helst store sjøar og vatn med gjedde, og vel heller stilleflytande elver eller småsjøar. Forsøk på etablering i vatn med naturlige bestandar av anadrom laksefisk har vore mislykka. Dei kan ha opp til tre kull på ein sesong, og kan ha små ungar som framleis må fôrast av foreldra så seint som i oktober.

Tidvis hekkar sivspurv, myrrikse, sivhøne og mogeleg sothøne her. Dette var tidlegare fast hekkeplass for sivhøne, men det kan sjå ut som om ho forsvann som hekkefugl frå reservatet på 80-talet. Vatnet er òg viktig for den raudelista vassriksa som overvintrar her nesten kvart år, enkelte år er ho observert hekkande. Av vadefugl rastar både kvartbekkasin og enkeltbekkasin, sistnemnte trulig hekkande. Andre fuglar som blir observert i området er songsvane, sivsongar og fleire typar ender. Elles er takrørvegetasjonen, saman med dunkjevlebeltet i Lerstadvatnet, den viktigaste overnattingsplassen i Møre og Romsdal for låvesvale i trekktida om hausten, og flokkar på 5000- 10 000 fuglar har vore observert. Desse vegetasjonsbelta er òg overnattingsplass for ei rekkje andre småfugl.

Det kan virke som både mengde og mangfald av fugl har gått ned dei siste tiåra. Nokre artar som tidlegare var vanlige er no fråverande i hekketida. Nedgang i bestandane av fugl knytt til våtmarksområde er ikkje eit isolert fenomen for Ratvikvatnet. Fem av artane er registrert på raudlista, men nokre av dei er berre sporadiske gjester. Sjå vedlegg 3 for detaljert artsliste.

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Hjort og rådyr er andre vanlege artar innafør reservatet. Det finst trepigga stingsild i Ratvikvatnet, og det er oppgang av både ål og sjøaure i bekken. Ålen går heilt opp til vatnet. Det er uklart om auren kjem heile vegen opp, men fordi dvergdykkaren hekkar her kan det tyde på at han ikkje gjer det. Vatnet har antakelig vore fritt for anadrom fisk etter at bekken ut frå Ratvikvatnet blei lagd i røyr. Dette har gitt svært gode næringsforhold for fleire fuglar i tillegg til dvergdykkaren, som dykkender (til dømes toppand, bergand og svartand), grasender (til dømes stokkand, brunnakke og krikkand), vasshøner (til dømes sothøne og sivhøne), vadefuglar (til dømes rødstilk) og vannrikse. Spesielt om våren når mygglarvene klekker er desse andefuglane aktive i slike fisketomme vatn, og får mykje næring til nyklekte ungar som er naudsynt for at dei skal vekse til. I tillegg er tilgang på botndyr gjennom heile sesongen viktig. Anadrom fisk deler menyen til fuglane, og nærvær av fisk vil altså redusere sjansane for vellykka hekking i slike område. Grasender er noko mindre utsette for slik konkurranse enn andre fuglar fordi dei har ein brei meny der vegetasjon er vanlig kost, men under hekking og ruging er òg dei avhengige av animalsk føde. I Møre og Romsdal er det anadrom laksefisk i dei fleste vatna, derfor er fisketomme vatn populære og viktige blant kravstore ender og naudsynt for å halde oppe sunne bestander av desse. Ratvikvatnet er eit slikt sjeldsynt fisketomt vatn og her er det mogeleg å få sjå fuglar som elles kan vere vanskjelege å finne.

Vegetasjon

Vatnet er omgitt av frodig takrøyrvegetasjon, den største bestanden på Sunnmøre. I tillegg er bjørke-viersumpskogen truleg den best utvikla sumpskoglokaliteten i Ålesund. Det finst og innslag av annan vegetasjon som storrsump og kildesumpskog i vest og høgstaudeenger i aust. På sørsida er det stort oppslag av myrhatt. Området er relativt næringsrikt og i takrøyrskogen veks næringskrevjande artar som til dømes mjødurt, vendelrot, stornesle og engminneblom. Vatnet har òg ein rikeleg undervassvegetasjon. Dei seinare åra har det komme opp eit belte av lauvskog, særleg bjørk, langs reservatgrensa. Andre karplanter som blei registrert i området

Takrøyrvegetasjonen dominerar nærast vassflata ved Ratvikvatnet

Det er oppslag av lauvtre, særleg bjørk langs reservatgrensa. Her frå austsida av reservatet.

under naturtypekartlegginga var andemat, bekkeblom, blærerot, bukkeblad, elvesnelle, engkarse, flaskestorr, hanekam, hesterumpe, krattmjølke, mjødurt, musestorr, myrfiol, myrhatt, myrklegg, myrmaure, myrmjølke, nøkkerose, sløke, småpiggnopp, sumpkarse, takrør, tepperot tettegras,

tjønna, trådstor og tusenblad. Det er òg funne fleire nasjonalt raudlista sopp i området, for meir informasjon sjå Ålesund kommunes naturtypekartleggingsrapportar.

Truslar

Det har vore ein markert tilbakegang for fleire av våtmarksartane av fugl som var vanlege i området tidlegare, og fleire artar er no sjeldsynte. Nokre artar har relativt stabil bestand og ein del artar har auka sin førekomst. Grunnane til endringar i fuglebestandane er truleg samansette og både lokale og regionale. Det finst ikkje systematisk datamateriale på endringar i fuglebestanden i verneområdet, derfor kan ein berre anslå endringar som generell trend. Det er eit mål at mengde og mangfald av hekkande fugl i området skal auke med meir regelmessig og målretta skjøtsel. Særleg gjeld dette artar som er i tilbakegang regionalt og nasjonalt. Oppslaget av lauvskog langs reservatgrensa kan ha endra området sin funksjon som overnattingsplass for låvesvale om hausten. Lauvskogen gjer at rovfuglar lettare kan overraske svalene i sivbeltet. Det ser ut som at svalene har flytta til dunkjevlebeltet i Lerstadvatnet. Grunnen til dette kan vere at det der er meir ope og derfor vanskeligare for rovfugl å komme med overraskande angrep på svalekolonien.

Parkslirekne

Parkslirekne blei innført som prydblade frå Asia alt på 1800-talet. Ho har store brede blad og kan bli 2-3 m høg på berre ein sesong. Dei spreier seg foreløpig berre vegetativt i Noreg. Men fordi berre ein rotbit er nok til å få ei ny plante, er ho lettspreielig og veldig vanskeleg å bli kvitt utan bruk av kjemiske middel. Parkslirekne er kategorisert som Høg Risiko i Svartelista. Les meir på www.artsdatabanken.no.

Foto: SABIMA

Hageavfall i Ålesund

Hageavfall blir av og til dumpa i naturen i den tru at det blir til jord og derfor ikkje forureinar. Dette er ikkje rett, ofte inneheld slikt avfall planter og frø som er livskraftige i norsk natur, og kan ha stor evne til spreiding. Det er derfor viktig at hageeigarar leverer slikt avfall til deponi eller komposterar på eigna måte. I Ålesund kommune kan alt hageavfall leverast gratis på miljøstasjon eller på Bingsa avfallsdeponi. Sjå meir på www.alesund.kommune.no

Reservatet grensar til Lerstadvegen, industriområde, idrettsanlegg og bustadar, og ein del

framande artar er i framgang på grunn av dette. Inntil reservatgrensa i nord ligg det ein eigedom der det tidlegare sto eit hus. Huset er no borte, men det står ein del hageplanter igjen som no kan spreie seg inn i reservatet, mellom anna rododendron og spireahekk. I 2008 blei det i tillegg langs Lerstadvegen registrert spreiring av mellom anna amerikamjølke, dagfiol, parkslirekne, platanlønn og skvallerkål. I tillegg er det kasta ein del hageavfall ved reservatgrensa i nordaust, fleire av artane frå dette avfallet har etablert seg og kan spreie seg inn i reservatet. Parkslirekne, skvallerkål og spireahekk har evne til å danne store, homogene bestandar og fortrenge stadegen vegetasjon og det er derfor spesielt viktig å fjerne desse artane. Det er registrert store mengde platanlønn på veg opp i austenden av reservatet.

2.5 Bevaringsmål

”Føremålet med fredinga er å ta vare på eit viktig våtmarksområde med tilhøyrande plantesamfunn, fugleliv og anna dyreliv”. Verneforskrifta kap. III

Verneforskrifta skal konkretiserast først og fremst gjennom forvaltingsmål og bevaringsmål for reservatet. Verneføremålet viser i hovudsak til kva naturkvalitetar ein ønskjer å bevare i verneområdet. I denne planen er naturkvalitetane i Ratvikvatnet naturreservat samla i to kategoriar; fugleliv og vegetasjon. For kvar naturkvalitet er det definert bevaringsmål, sjå tabell 1. Det er viktig med kunnskap om området for å kunne forvalte det på ein langsiktig og god måte. Ein av metodane er derfor å skaffe meir kunnskap. Det er avgrensa kva erfaring som finst med bruk av bevaringsmål i norsk forvaltning, og det må derfor vere rom for å revidere bevaringsmåla når vi har meir kunnskap og erfaring om effekten av vern og skjøtsel i området. Forvaltingsplanen bør reviderast kvart tiande år, sjå kap 6.

Naturtype

Me naturtype forstår vi eit einsarta, avgrensa område i naturen som omfattar plante- og dyreliv og miljøfaktorar. Eit landskap med stor variasjon inneheld eit stort mangfald av naturtypar.

Tilstandsvariabel

Med tilstandsvariabel forstår vi den eller dei eigenskapane ved naturtypen som bevaringsmålet er retta mot.

Bevaringsmål

Bevaringsmål er den tilstanden ein ønskjer at eit utval av naturkvalitetar i eit verneområde skal ha. Bevaringsmåla skal helst vere målbare, og kan eksempelvis presiserast gjennom mål for areal eller førekomst av bestemte artar.

Tilstandsklasse

Tilstandsklasse er ein inndeling i god, middels og dårleg. Dette fortel oss i kva tilstand naturtypen er i.

Forvaltingsmål

Dette er eit samleomgrep for alle målsettingar knytt til naturverdiar/kvalitetar i eit verneområde. Slike mål kan òg bli knytt opp mot rekreasjon, jakt, landbruk og andre brukarinteresser.

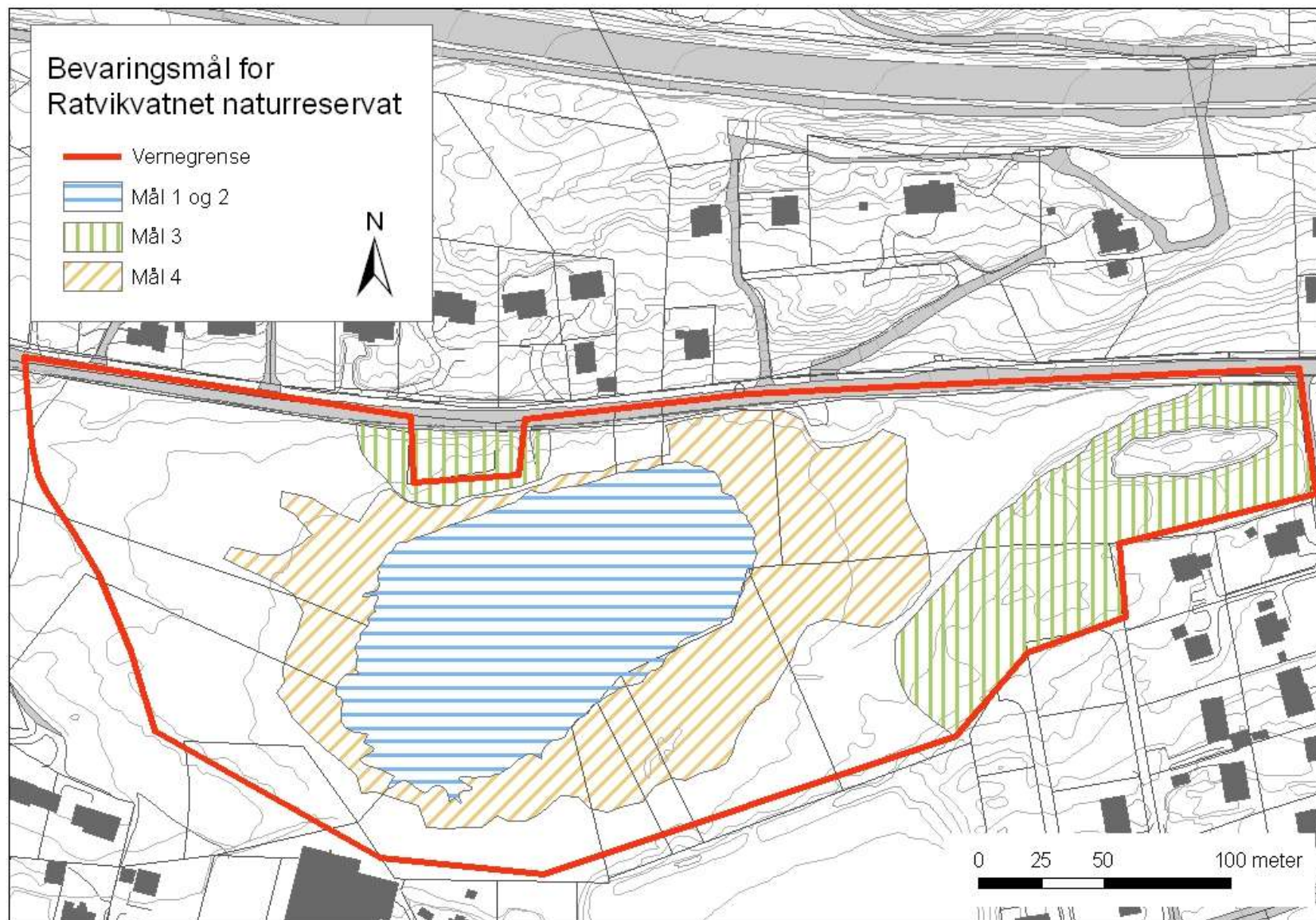

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Tabell 1: Oversikt over bevaringsmål og tiltak for Ratvikvatnet naturreservat – Verneområdenr VV 00001396. Bevaringsmåla er viste i kartet på neste side.

Bev. mål nr	Naturtype	Tilstandsvariabel	Bevaringsmål	Tilstand	Aktuelle tiltak	Metode/ overvaking
1	Rik kulturland-skapssjø	Stabil førekomst av hekkande fugl; dvergdykkar og riksefugl	Området skal ha årleg vellykka hekking av minst 2 par dvergdykkar og fleire rikseartar. Endringar som følgje av menneskelig aktivitet skal ikkje førekomme	God. 1-2 par av dvergdykkar har hekka i området sidan 80-talet. Myrrikse, og nokre år òg vassrikse, hekkar her	Skjerme vatnet med naturleg vegetasjon på dei mest utsette stadene	Hekande fugl skal overvakast i samsvar med standardiserte metodar
2	Rik kulturland-skapssjø	Stabil førekomst av trekkande fugl; småfugl, spesielt svaler	Endringar som følgje av menneskelig aktivitet skal ikkje førekomme	Middels. Det kan sjå ut som hovudtyngda av overnattande svaler har flytta til Lerstadvatnet	Oppretthalde området som attraktivt og skjerma for trekkfugl, særleg ved å ta vare på takrøyrbeltet	Trekkande fugl skal overvakast i samsvar med standardiserte metodar
3	Rik kulturland-skapssjø	Framande artar	Ingen førekomst av framande artar	Middels. Areal dekkja av framande artar er 0 - 5 %. Stadvis høg konsentrasjon av framande planter	Fjerne alle framande artar. Meir spesifikk metode varierar frå art til art.	Det <i>kan</i> nyttast gift på særleg vanskelege artar dersom det viser seg at dei ikkje kan fjernast mekanisk. Ikkje sprøyting.
4	Rik kulturland-skapssjø	Utbreiing av takrørvegetasjon langs vassbredda	Arealet med takrør skal ikkje minke samanlikna med arealet i året 2010	God, men bjørkekratt kan presse på arealet med takrør	Tynne ut bjørkeskogen som står nærmast takrørvegetasjonen	Krattet må tynnast når marka er frossen eller dekt av snø. Etter behov

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

3 BRUKARINTERESSER

3.1 Verneforskrifta og brukarinteresser

Verneforskrifta dannar grunnlag og rammer for kva aktivitetar som er tillate i Ratvikvatnet naturreservat. I dette kapittelet vil verneforskrifta bli knytt mot ulike brukarinteresser. Heile verneforskrifta ligg som vedlegg 1.

Det er særleg nokre kapittel i verneforskrifta som gir retningslinjer for forvaltinga. I kapittel IV går det fram kva for reglar som gjeld for reservatet, her er det opplista kva aktivitetar som ikkje er tillate innafør reservatet. I kapittel V er det omtala dei aktivitetane som er unntatt frå reglane i kapittel IV, mens det i kapittel VI går fram kva aktivitetar forvaltings-styresmakta kan gje løyve til etter søknad. Aktivitetar

Nordre breidde av Ratvikvatnet

som er forbode gjennom forskriftene i kapittel IV, og som ikkje er nemnt i kapittel V eller VI er i utgangspunktet forbode. Ålesund kommune kan likevel gje dispensasjon frå verneforskriftene i enkelte tilfeller etter dispensasjonsforskriftene i § 48 i Naturmangfaldloven. Tolking av forskrifta er nærare omtala i kapittel 5.2.

3.2 Friluftsliv, jakt og fiske

Ratvikvatnet har liten praktisk interesse som tur- eller leikeområde grunna ferdselsforbodet i isfrie periodar. Dette generelle ferdselsforbodet er av omsyn til fuglelivet. Fugl som hekkar i området er avhengig av ro i hekkesesongen. Særleg viktig er dette for sjeldsynte fuglar som dvergdykkaren som kan ha både to og tre kull på ein sesong. Over området går det tråkk nytta av rådyr og hjort, dette bør ikkje kunne forvekslast med stiar for menneskelig ferdsel. Langs vestgrensa av reservatet går det ein mykje nytta liten sti. Når vatnet om vinteren er isdekt er det fri ferdsel i heile området, og vatnet er veileigna for å gå på skøyter når isen er trygg. Heile året er det mogeleg å følgje med på det rike fuglelivet i reservatet frå utsida av vernegrensa.

Det er ikkje lovleg å drive jakt og fangst innafør naturreservatet, og det er ikkje lov å innføre nye planter eller setje ut vilt. Det er oppgang av glassål i bekken som går mellom vatnet og Ratvika, men i Noreg er det fangstforbod på ålen etter at bestanden har minka dramatisk dei siste 20 åra. Verneforskrifta seier klårt i kapittel IV at *”Alt vilt, medrekna hi, reir og egg er freda mot all form for skade og øydelegging og uturvande uroing, jf § 3 i viltlova. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbode”*.

Det er ikkje gitt unntak frå forskrifta for å plukke til dømes sopp og bær i området, dette heng saman med ferdselsforbodet i området. Det går ein sti langs vernegrensa i vest, på utsida av reservatet. til Etablering av nye stiar er i strid med verneføremålet. Sjå òg *Forståing av unntak frå forskrifta* kap 5.2.

Forskriftene som er aktuelle i samband med friluftsliv er omtala i kapittel IV Nr. 4 og gjer klar rettleiing for kva aktivitetar som er ulovleg; *”Motorisert ferdsel til lands, samt lågtflyging under 300 m er forbode. Bruk av modellbåtar og modellfly er forbode. Bruk av seglbrett er forbode. Camping, teltslaging og oppsetjing av kamuflasjeinnretningar for fotografering er forbode. Så lenge det er ope vatn, er all ferdsel i reservatet forbode”*.

Forvaltingsmål for friluftsliv, jakt og fiske

- Området skal kunne nyttast som friluftsområde når vatnet er islagt
- Verneskilta rundt reservatgrensa må få ekstra skilt som opplyser om ferdselsforbod utanfor turstien
- Forstyrninga av fuglelivet bør generelt haldast på eit minimum, det er viktig at informasjon om området vektlegg betydinga området har for fuglelivet

3.3 Nabokonflikt og attgroingsproblematikk

Vatnet og områda rundt ber sterkt preg av attgroing, og skogen kring vatnet har blitt vesentlig større både i utbreiing og høgde sidan vernetidspunktet. Skogen er særleg eit problem på austsida av vatnet der eit tidlegare ope område no er fullt av halvhøge lauvtre, og særleg platanlønn. Dette er til irritasjon for naboane, i tillegg til at takrøyrbeltet står i fare for å gro att av bjørkekratt. Trevegetasjon som er i takrøyrbeltet skal derfor fjernast.

Ein del tre bør fellast i tillegg til dei trea som er framande artar, dette gjeld særleg furu og mindre lauvtrevegetasjon. Lauvskog gir meir allsidig og variert fugleliv enn barskog. I tillegg er det mykje fin barskog i nærleiken, til dømes i Hatlaåsen-Lerstadvatnet-Åsemulen friluftsområde. Naboar til området har tilbydt seg å vere med å holde kratt og trevegetasjon i sjakk. Området aust i reservatet var tidlegare meir ope, sjå bilde under og vedlegg 6a og b, og dersom naboar fortsett er interessert opnar vi for at området her kan ryddast for kratt og tre i samarbeid med forvaltingsstyresmakta og Statens naturoppsyn som vist på kartet. Slik kan ein delvis få tilbake eit ope og stelt preg mot bustadane og vegen. Tre som står mindre enn 5 meter frå vernegrensa innafor reservatet og som er til sjenanse for tilgrensande eigedommar ved at dei har rotsystem eller greiner på utsida av grensa er lov å fjerne. Det ligg to dammar i området, desse må ikkje bli påverka av rydding.

All vegetasjonsrydding må gå føre seg når vatnet er islagt som spesifisert i verneforskrifta. Forvaltingsstyresmakta skal orienterast, til dømes med ein e-post eller ein telefonsamtale, om vegetasjon som blir fjerna i privat regi i samsvar med verneforskrifta og forvaltingsplanen.

Austenden av Ratvikvatnet rundt 1960 (foto utlånt av Sigmund Naas)

Langs grensa i vest og sørvest antar vi at attgroing ikkje er til sjenanse og at naboar er lite interessert i å skjøtte, derfor blir dette ståande urørt. Her står det berre lauvtre og det gir ein naudsynt buffersone mot hus og veg. Det er viktig å understreke at området er verna på grunn av dei viktige naturkvalitetane. Det er ikkje eit parkanlegg og skal derfor ikkje skjøttast som eit.

Forvaltingsmål for problem med attgroing

- Tynne ut og stadvis fjerne lauvkratt, særleg ut mot takrøyrbeltet
- Fjerne nokre av dei høgaste furuene langs søraustgrensa.
- Rydde i eit tidlegare ope område aust i reservatet rundt ein låg kolle

3.4 Bygningar og tekniske inngrep

Den vesle grusplassen kan bli utkikkspunkt for å sjå på fuglelivet i og omkring Ratvikvatnet, til glede for gjester

Bekken som går frå Ratvikvatnet til Ratvika er lagd i røyr under industriområdet på sørsida av vatnet. Dette røyret startar innafør reservatgrensa. Ein del av det asfalterte arealet ved industriområdet er òg innafør. Lerstadvegen er delvis innafør reservatgrensa og blei utvida slik etter dispensasjon. I tillegg står det to vasskummar heilt sør i reservatet. I nordaustenden av reservatet er det ein liten grusplass inntil Lerstadvegen. Denne blir no ofte nytta til parkering. Det er ikkje

lovlig å ha bilar parkerte innafor reservatgrensa, og området vil derfor bli sperra for bilar i framtida. Den vesle lomma gir fri sikt over vatnet og takrøyrbeltet utan at observatørar som står her er sjenerande nær for fuglar i området. Derfor vil det bli lagt til rette for at folk kan observere livet på og rundt vatnet herifrå. Til dømes kan ein her setje opp benkar, ein fuglekikkert og informasjon om artane som er spesielle for området.

Det er ikkje lovleg med inngrep som kan endre dei naturlege tilhøva i reservatet, og i kapittel IV i vernereglane er det nærare spesifiser kva aktivitetar som fell innunder denne. Opplistinga er ikkje fullstendig. Det finst nokre unntak, dei er lista i kapittel V, som blant anna omfattar ein del spesifisert sikringsarbeid og vedlikehald av eksisterande konstruksjonar.

Forvaltingsmål for bygningar og tekniske inngrep

- Det skal ikkje etablerast nye bygningskonstruksjonar innafor naturreservatet
- Konstruksjonar som alt finst i området og som kan vere til hinder eller skade for friluftsliv og vilt, som gammalt avfall, må fjernast
- Den vesle grusplassen i nordaustenden skal stengast for bilar, i staden skal det leggest til rette for fuglekikking her

4 FORVALTINGSOPPGÅVER OG TILTAK

4.1 Skjøtsel og forvaltningstiltak

Naturmangfaldlova § 47, første avsnitt, omtalar skjøtsel av verneområde: *”I verneområder etter dette kapitlet kan forvaltningsmyndigheten foreta skjøtsel og grensemerking av området. Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemte skjøtselstiltak. Forvaltningsmyndigheten kan òg inngå avtale med interesserte organisasjoner eller andre om at disse utfører slike skjøtselstiltak”.*

Med *skjøtsel* meiner ein aktive tiltak på økologisk grunnlag som forvaltingsstyresmakta eller dei som er tildelt slik styresmakt sett i gang for å ta vare på naturkvalitetane i området i samsvar med verneformålet. Forvaltingsstyresmakta kan ikkje pålegge grunneigarar å utføre skjøtelsoppgåver, men nært samarbeid mellom forvaltingsstyresmakta og grunneigarane er viktig for å oppnå gode og heilskaplege resultat i verneområdet. Grunneigar eller andre som skal utføre skjøtselstiltak må kunne dokumentere kompetanse på området, dette er spesielt aktuelt ved bruk av motorisert utstyr. All skjøtsel skal skje i samarbeid med Ålesund kommune og Statens naturoppsyn (SNO). Det er viktig å sjå på verneforskrifta og då særleg formålsparagrafen ved skjøtsel i reservatet. Gjennomføring av tiltak med omfattande aktivitet skal skje i vinterhalvåret. Dette er for å unngå å forstyrre hekkande fugl.

Til planen er det utarbeidd eit kart, sjå vedlegg 2, og ei liste med figur over tiltaka, sjå vedlegg 4. Beløpa skissert i tiltakslista er grove overslag over kostnadene knytt til kvart tiltak. For kvart tiltak må kostnaden vurderast etter kor mykje pengar som blir løyvd frå sentralt hald kvart år. I tillegg må meir detaljert budsjett settast opp for dei større prosjekta der kostnaden blir utrekna i detalj.

Framande planteartar

Det er verneforskrifta som gjeld når skjøtselstiltak skal vurderast. Det gjeld likevel eigne reglar for framande artar, som er eit problem i dette reservatet. Framande artar er alltid ein trussel og uønska i norsk natur. Dei representerer ein reell fare for den lokale floraen ved at dei spreier seg og fortrenger annan vegetasjon. Det er viktig å fjerne dei framande artane frå reservatet. Med tanke på dei innførte artane nemnt i kap 2.4 er det no på tide å rydde opp i problemet. Grunneigarar og naboar til reservatet må informerast om at hageutkast inntil reservatgrensa og innafor ikkje er tillate. Det er best om opprydding i reservatet kan gjerast i samarbeid med lokale krefter som til dømes naboar og skulen, for å få fram kor viktig det er at reservatet blir halde reint og fritt for hageavfall. Dei framande artane skal fjernast mekanisk dersom dette er mogeleg, men det kan opnast for bruk av plantegift dersom det skulle vise seg naudsynt.

Problemområda er skissert i kart over området i vedlegg 4b.

Skjøtselstiltak

- Fjerne framande artar rynkerose og hageplanter
- Fjerne granskogen, samt buskfuru og bergfuru

Komplett tiltaksliste med tidsperspektiv, kostnad og ansvarleg instans er lista opp i vedlegg 4.

4.2 *Overvaking og kartlegging av naturkvalitetar*

Effektiv overvaking av naturområde krev kunnskap om kvaliteten og tilstanden til verneverdiane. Jamleg overvaking av naturkvalitetane er naudsynt for å kunne vurdere tilstand og behov for tiltak. Ratvikvatnet naturreservat blei naturtypevurdert i 2001 og 2008 i samband med naturtypekartlegging for Ålesund kommune. Det er ikkje gjort inngåande systematisk kartlegging av flora, men informasjonen som finst er tilstrekkelig til å kunne forvalte området på ein forsvarleg måte. Det er likevel viktig at forvaltingsstyresmakta i samarbeid med Fylkesmannen i Møre og Romsdal opprettheld regelmessig kartlegging slik at eventuelle endringar blir fanga opp og naudsynte tiltak kan settast inn. I denne forvaltingsplanen er det definert bevaringsmål for naturtypar i reservatet, og oppfølging av desse er sentrale for forvaltninga av reservatet i framtida. Ratvikvatnet bør overvakast med regelmessige intervall for å kartleggje tempo og mønster på endring i flora, fauna og eventuell gjengroing, og ein må vurdere tiltak ved kvar revidering av forvaltingsplanen.

Verdien av området for våtmarksfugl vart særlig vektlagt ved etablering av vernet. Norsk ornitologisk foreining har gjort hyppige observasjonar i området sidan da, det er desse registreringane som er lagt til grunn ved utforming av forvaltingsplanen.

Ålesund kommune har hovudansvaret for overvakinga av naturkvalitetane i det verna området. Statens naturoppsyn (SNO) vil i dei fleste tilfella stå for den praktiske gjennomføringa. Dette blir avklart årleg. SNO rapporterar til Ålesund kommune når det er behov for det, og minst ein gong kvart år. Utvikling og tilstanden til bevaringsmåla skal evaluerast av Ålesund kommune og tiltak setjast inn om naudsynt.

Overvakingstiltak

- Overvaking av området skal gi auka kunnskap om utviklinga av naturkvalitetane i Ratvikvatnet naturreservat
- Overvakinga skal gi kunnskap om korleis skjøtsel og bruk påverkar naturkvalitetane

Komplett tiltaksliste med tidsperspektiv, kostnad og ansvarleg instans er lista opp i vedlegg 4.

4.3 Informasjon og tilrettelegging

Det er laga ei informasjonstavle for Ratvikvatnet naturreservat. Ho er sett opp ved innkjørselen til byggefeltet i søraust. Tavla er ikkje spesielt velegna som informasjon til brukarar av området og bør oppdaterast. Informasjonen bør opplyse meir selektivt om brukarinteresser og –retter for reservatet, og om hensikta med ferdselsforbodet. Reservatet er i tillegg merka rundt grensene med grensemerking og verneskilt. Dei fleste skilta er gamle og øydelagde og må skiftast ut. Det manglar òg ekstra merking for heilårs bandtvang og ferdselsforbod. Informasjon om kva fugleartar som held til og besøker reservatet bør settast opp for å auke interessa for verneområdet. Dvergdykkaren bør omtalast spesielt sidan han er sjeldsynt i landet, og spesiell for dette området.

All informasjon skal utarbeidast av eller i samarbeid med Ålesund kommune.

Informasjons- og tilretteleggingstiltak

- Verneskilta rundt reservatgrensa må få ekstra skilt som opplyser om ferdselsforbod utanfor turstien og at det er bandtvang heile året innfor reservatet
- Informere om brukarretter for reservatet, helst ved å oppdatere informasjonstavla for verneområdet
- Informere om dei vanlegaste fugleartane i området

Komplett tiltaksliste med tidsperspektiv, kostnad og ansvarleg instans er lista opp i vedlegg 4.

4.4 Oppsyn

Med eit vernevedtak oppstår det behov for å føre kontroll med at verneforskriftene og eventuelle dispensasjonsvedtak blir etterlevd. Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvar for

oppsyn i verneområda i Noreg. Hovudoppgåva til SNO er å sørgje for at vernereglane for området blir fylgt. I tillegg har SNO ein god og tett dialog med Ålesund kommune og vil bli orientert dersom det er gitt dispensasjonar frå verneforskrifta til ulike tiltak inne i reservatet.

SNO har oppsynsmynde i medhald av lov av 21. juni 1996 om statleg naturoppsyn, og avgrensa politimynde etter miljølovene (friluftsløva, naturmangfaldlova, motorferdslelova, kulturminneløva, viltlova, lakse- og innlandsfiskeløva og delar av forureiningslova). I tillegg til kontrolloppgåvene etter desse lovene, skal oppsynet drive rettleiing og informasjon, skjøtsel, tilrettelegging, registrering og dokumentasjon. Mange av desse tiltaka i blir gjort i samråd med fylkesmannen, og enkelte av tiltaka er nærare presentert i denne forvaltingsplanen.

Ålesund kommune er som forvaltingsstyresmakt bestillar av oppsynsoppgåve hos SNO.

5 SAKSHANDSAMING

5.1 Forvaltingsstyresmakt

Ålesund kommune vart tildelt forvaltningsmynde for Ratvikvatnet naturreservat gjennom vedtak i Direktoratet for naturforvaltning av 16.12.2002. Søknad om dispensasjon frå verneforskrifta skal sendast direkte til kommunen. I saker der kommunen sjølv står som tiltakshavar skal likevel søknaden sendast til og behandlast av fylkesmannen.

5.2 Lovverk, føringar og forvaltning

Ratvikvatnet blei verna som ein del av verneplan for våtmark i Møre og Romsdal i 1988, men grunna stort press på området blei det innført midlertidig vern 10. april 1981.

Naturvernloven frå 1970 blei oppheva da naturmangfaldloven 19. juni 2009 blei vedtatt. Store delar av naturvernloven er vidareført i kap. 5 i naturmangfaldloven. Sjølv om hovudtrekka i naturvernloven er vidareført, er det gjort nokre endringar. Forskrifta for verneområdet går normalt føre anna lovverk og forskrifter. Med få unntak vil verneføresegnene innehalde strengare reglar som gjeld bruk og tiltak enn anna lovverk. Formålet med verneområdet skal tilleggast stor vekt ved fortolking av vernevedtak. Enkeltvedtak skal tolkast i lys av det spesifikke formålet, og “føre var” - prinsippet skal tilleggast vekt ved fortolking av vernevedtak. Tvil om rettslege rammer i ei verneforskrift bør til dømes tyde at forskrifta fortolkas innskrenkande.

Verneforskrifta for Ratvikvatnet naturreservat finst som vedlegg 1.

Skjønnsføresetnader

For Ratvikvatnet naturreservat er det i Ålesund byrett vedtatt følgjande skjønn etter naturvernlova:

- For Gnr/bnr 44/51 og 45/9 lyder ”Ved en eventuell beregning av utnyttelsesgrad for eiendommene til Møre Tekstil A/S aksepteres det fra Statens side at òg det areal som ligger innenfor reservatet tas med arealmessig ved beregningen”. 25.09.1990

Forvaltning av verneforskrifta

Verneforskriftene endrar ikkje grunneigars retter og plikter etter anna regelverk utan at det går fram særskilt av forskriftene. Forskriftene endrar f.eks. ikkje grunneigar rett til å nekte motorferdsel eller andre tiltak på sin eigedom. Grunneigar kan likevel ikkje nekte forvaltningsstyresmakta motorferdsel på sin eigedom i forbindelse med skjøtsel.

Verneforskrifta kan innebere forbod eller innskrenkingar i grunneigars, rettshavars og publikum sin råderett, men kan ikkje gi vernestyresmakta eller det offentlige noen særskilt råderett ut over det som følgjer av høve til skjøtsel etter regelverket. Det oppstår av og til tvil om kor mykje som kan tolkas inn under dei spesifiserte unntaksvedtak. Det er f.eks. ofte tatt inn vedtak i verneforskriftene som fastslår at enkelte tiltak skal være lovleg - utan at ein kan slutte at andre typar tiltak som er nødvendig for å gjennomføre det lovlige tiltaket òg er lovleg.

Forvaltninga av verneområde skal skje i eit langsiktig perspektiv. Dette stiller krav til langsiktig tenking både hos kommunen, SNO og dei som nyttar området dagleg. Eventuelle brot på lovverk i verneområdet skal meldast til kommunen eller SNO som i sin tur vil vurdere tiltak eller politimelding.

Forståing av unntak frå forskrifta

Kap V i verneforskrifta listar opp ei rekkje aktivitetar som ikkje krev løyve eller dispensasjon.

Nr. 1 omtalar aktivitet av nasjonal karakter og desse er alltid tillate i verna område. Ingen privatpersonar kan handle etter dette punktet utan kontakt med forvaltningsstyresmakta.

Nr. 2 stadfester at vedlikehald av grøftelaup som drenerer jordbruksareal i reservatet er lov. Det finst ingen slike grøftelaup innafor reservatet, derfor er dette punktet uaktuelt for Ratvikvatnet naturreservat. Sjå òg kap. VI.2

Nr. 3 opnar for vedlikehald av eksisterande teleliner og kablar. Problemstillinga er uaktuell, for det finst ikkje slike liner og kablar i reservatet.

Kap VI viser til dei tilhøve der kommunen kan gje løyve etter søknad. Sjølv om dispensasjonsheimelen er det klare utgangspunktet for tolkinga, må ein dispensasjon òg vurderas ut frå verneformålet og naturforholda i det enkelte området. Det bør gis dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdiane. Slik bruk kan òg vurderast som eit ledd i forvaltning for å bevare verneverdiane.

Nr. 1 gir tilsynelatande høve til jakt etter dispensasjon dersom ein art er i mistilhøve til andre artar eller miljøet. Dette er ikkje ei aktuell problemstilling i reservatet og gir ikkje høve til felling av til dømes ramn, hjort eller grågås i reservatet.

Nr. 2 nemner etablering av grøftelaup for drenering av anna areal. Dette kan bli aktuelt, men alternative løysingar må vurderast. Det skal ikkje leggst nye grøftelaup som er i strid med verneformålet. Det er ei grøft som drenerer reservatet, den må alltid haldast open for å unngå skader på eigedom som ligg inntil reservatet. Slikt vedlikehald er ikkje søknadspliktig jamfør kap V.2.

Nr. 3 opnar for bygging av pumpehus, legging av leidningar for vassanlegg og liknande. Kommunen vil ikkje nytte Ratvikvatnet som reservevasskilde, derfor er dette punktet ikkje aktuelt.

Generelt om dispensasjon frå forskrifta

Etter overgangen til naturmangfaldloven 1. juli 2009 gjeld no § 48 i denne loven i staden for den generelle dispensasjonsreglane i verneforskrifter som er eldre enn dette. Det betyr at saker om dispensasjon ikkje skal behandlast etter kap. VIII i verneforskrifta for Ratvikvatnet naturreservat, men etter naturmangfaldloven § 48. Dei spesifiserte dispensasjonsheimlane i kap VI i verneforskrifta gjeld framleis. Naturmangfaldlovens § 48 er sitert nedst i vedlegg 1 – verneforskrifta.

Retningslinjer for sakshandsaming

Punkta under syner generelle retningslinjer for all sakshandsaming som gjeld Ratvikvatnet naturreservat.

1. Alle søknadar om tiltak som krev løyve/dispensasjon etter verneforskriftene skal sendast Ålesund kommune.
2. Normalt vil verneforskriftene ha strengare reglar enn det som gjeld anna lovverk. Alle søknadar skal difor først vurderast etter verneforskriftene før dei eventuelt blir behandla etter anna lovverk.
3. Klage på vedtak gjort av kommunen skal handsamast etter reglane i forvaltingslova. Ein eventuell klage på eit vedtak skal derfor sendast Direktoratet for naturforvaltning via Ålesund kommune. Kommunen vil då sjå om det er kome nye saksopplysningar som tilseier at vedtaket kan gjerast om. Dersom forvaltingsstyresmakta opprettheld sitt vedtak skal klagen oversendast Direktoratet for naturforvaltning for endeleg handsaming og vedtak.
4. Desse instansane skal alltid ha kopi av alle vedtak: Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Direktoratet for naturforvaltning og Statens Naturoppsyn.

Behov for endring av forskrifta

Verneplanen for våtmark var den første verneplanen som var vedteken her i fylket. Forskrifta er laga etter ein mal som på fleire punkt ikkje er i samsvar med nyare vernevedtak for naturreservat, og har behov for ei oppdatering og modernisering. Dette vil fylkesmannen samordne med andre verneområde i denne verneplanen og handsame som eiga sak på eit seinare tidspunkt.

6 FORVALTINGSPLANENS TIDSPERSPEKTIV

Forvaltingsplanen for Ratvikvatnet naturreservat gjeld fram til ny forvaltingsplan er vedtatt. Kommunen er ansvarleg for revideringa av planen i samarbeid med Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Vi tar sikte på å gjere dette kvart 10. år, første gong i 2020. Kommunen kan revidere planen på eit tidlegare tidspunkt om det er naudsynt. Bevaringsmåla vil bli revidert i samsvar med nasjonale standardar når desse føreligg, uavhengig av rullering av forvaltingsplanen.

7 REFERANSAR

- Artsdatabanken, 2006. *Norsk Røddliste 2006*.
<http://www.artsdatabanken.no/Article.aspx?m=114&amid=1792>. 15.08.09
- Artsdatabanken, 2007. *Norsk svarteliste 2007*.
<http://www.artsdatabanken.no/Article.aspx?m=172&amid=2581>. 20.09.09
- Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Håndbok 17 – Områdevern og forvaltning*.
www.dirnat.no, 03.08.09.
- Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Håndbok 27 – Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv*. www.dirnat.no, 12.08.09.
- Fremstad, E., 1997. *Vegetasjonstyper i Norge. –NINA temahefte 12*.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1982. *Utkast til verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal fylke*. A/S E.K. Hansen Eftf. Aasgård & Sønn, Molde.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1978. *Ornitologisk viktige våtmarksområder i Norge*. Miljøverndepartementet.
- Holtan, D., 2001: *Dvergdykkerens status i Norge*. Vår Fuglefauna 24: 100-108.
- Holtan, D., 2008: *Supplerende kartlegging av naturtyper i Ålesund kommune 2008*. Møre og Romsdal fylke, areal- og miljøvernavdelinga, rapport 2008:05
- Holtan, D. (red.). 2001. *Biologisk mangfold i Ålesund. Sluttrapport 2001*. Ålesund kommune, rapport.
- Lid, J., 1987. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utg, 2. opplag. Det norske Samlaget, Oslo.
- Moen, A. 1998. *Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon*. Statens kartverk, Hønefoss.
- Nilsen, L.S, Fløistad, I.S. og Bele, B., 2008. *Bekjempelse av rynkerose (Rosa rugosa) – Utprøving av metodikk (mekanisk og kjemisk) i Rinnleiret naturreservat og Ørin naturreservat i Levanger og Verdal, Nord-Trøndelag*. Bioforsk papport Vol 3 nr 163 2008.
- Svensson, L., Grant, P. J., Mullarney, K. og Zetterström, D., 1999. *Gyldendals store fugleguide – Europas og middelhavsområdets fugler i felt*. Gyldendal Fakta, Oslo.
- Ålesund kommune, 2009. *Miljøpolitikk i Ålesund*. Nordvesttrykk, Ålesund.

Nettsteder

- Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/frontpage.aspx?m=2>
- Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Naturbase*. www.dirnat.no
- Lovdata, 2009. www.lovdata.no/
- Miljøstatus i Norge. <http://www.miljostatus.no/>
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga.
<http://www.fylkesmannen.no/fagom.aspx?m=1552>
- Ålesund kommune, <http://www.alesund.kommune.no>

VEDLEGG

Vedlegg 1

Forskrift om vern av Ratvikvatnet naturreservat, Ålesund kommune, Møre og Romsdal.

Fastsett ved kgl.res. av 27. mai 1988. Fremja av Miljøverndepartementet.

I

I medhald av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § 8, jf § 10 og § 21, § 22 og § 23 er eit våtmarksområde ved Ratvikvatnet i Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylke, freda som naturreservat ved kgl.res. av 27. mai 1988 under nemninga Ratvikvatnet naturreservat.

II

Det freda området berører følgjande gnr/bnr:

39/5, 8, 46; 40/1, 20; 41/6; 42/1, 34; 43/1; 44/1, 6, 51.

Reservatet dekkjer eit areal på ca 69 dekar.

Grensene for reservatet går fram av kart i målestokk 1:2.000, datert Miljøverndepartementet oktober 1987. Kartet og fredingsføresegnene blir oppbevarte i Ålesund kommune, hos fylkesmannen i Møre og Romsdal, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

Dei nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkast i marka. Knekkpunkta bør koordinatfestast.

III

Føremålet med fredinga er å ta vare på eit viktig våtmarksområde med tilhøyrande plantesamfunn, fugleliv og anna dyreliv.

IV

For reservatet gjeld følgjande føresegner, jf likevel punkta V - VI:

1. All vegetasjon i vatn og på land er freda mot all form for skade og øydelegging.
Nye planteartar må ikkje innførast.
2. Alt vilt, medrekna hi, reir og egg er freda mot all form for skade, øydelegging og uturvande uroing, jf § 3 i viltlova. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbode.
Hundar må ikkje sleppast lause i reservatet.
Utsetjing av vilt er ikkje tillate.
3. Det må ikkje iverksetjast tiltak som kan endre dei naturgjevne tilhøva, under dette oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, plassering av campingvogner, framføring av nye luftleidningar, jordkablar og kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forureiningstilførslar, dumping av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske plantevernmiddel.
Opplistinga er ikkje fullstendig.
4. Motorisert ferdsel til lands, samt lågtflyging under 300 m er forbode. Bruk av modellbåtar og modellfly er forbode.

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Bruk av seglbrett er forbode.

Camping, teltslaging og oppsetjing av kamouflasjeinnretningar for fotografering er forbode.

Så lenge det er ope vatn, er all ferdsel i reservatet forbode.

V

Føresegnene i punkt IV er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ verksemd og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltingsøyemed.
2. Vedlikehald av grøfteutlaup som er tekne tidlegare og som drenerer tilgrensande jord- og skogbruksareal, etter at forvaltingsstyresmakta er varsla.
3. Vedlikehald av eksisterande teleliner/kablar.

VI

Forvaltingsstyresmakta eller den forvaltingsstyresmakta fastset, kan gje løyve til:

1. Kontrollert felling av vilt når dette blir sett på som naudsynt for å hindre bestandsmessige mistilhøve mellom ulike artar eller i tilhøvet art/miljø på grunn av menneskeskapte faktorar.
2. Etablering av nye grøfteutlaup for drenering av tilgrensande areal.
3. Bygging av pumpehus, legging av leidningar for vassanlegg m.m.

VII

Forvaltingsstyresmakta eller den forvaltingsstyresmakta fastset, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredingsføremålet. Det kan utarbeidast skjøtselsplan, som skal innehalde nærare retningsliner for gjennomføring av skjøtselstiltaka.

VIII - UTGÅTT, sjå naturmangfaldlova § 48

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unntak frå fredingsføresegnene når føremålet med fredinga krev det, samt for vitskaplege undersøkingar og arbeid av vesentleg, samfunnsmessig verdi, og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot føremålet med fredinga.

IX

Forvaltinga av fredingsføresegnene er lagt til fylkesmannen i Møre og Romsdal.

X

Desse fredingsføresegnene trer i kraft straks.

Lov om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldloven)

§ 48. dispensasjon fra vernevedtak

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted.

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

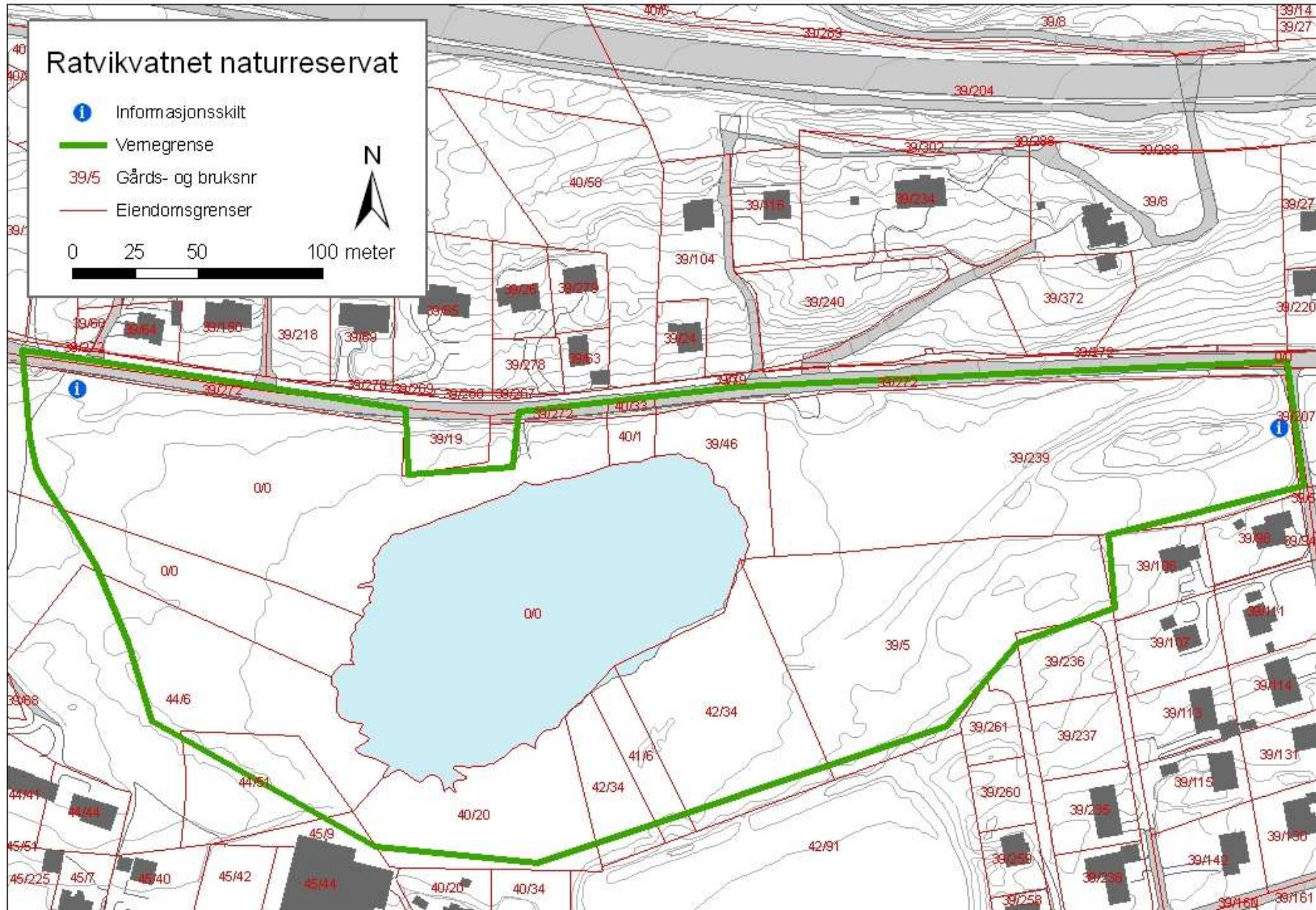
Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Kjelde: www.lovdata.no

Vedlegg 2

Vedlegg 3

Registrerte fuglar i Ratvikvatnet naturreservat

Liste over fuglar som er observert i eller i direkte nærhet av Lerstadvatnet naturreservat gjennom dei siste 35 år. Alle raudlista artar er merka med raud farge. Status er delt inn i følgjande kategoriar, der dei seks første kategoriane er å sjå som raudlista: RE = Regionalt utdøydd, CR = Kritisk trua, EN = Sterkt trua, VU = Sårbar, NT = Nær trua, DD = Datamangel, LC = Livskraftig, NA = Ikkje egna, NE = Ikkje vurdert. Vurdert etter Rødlista 2006.

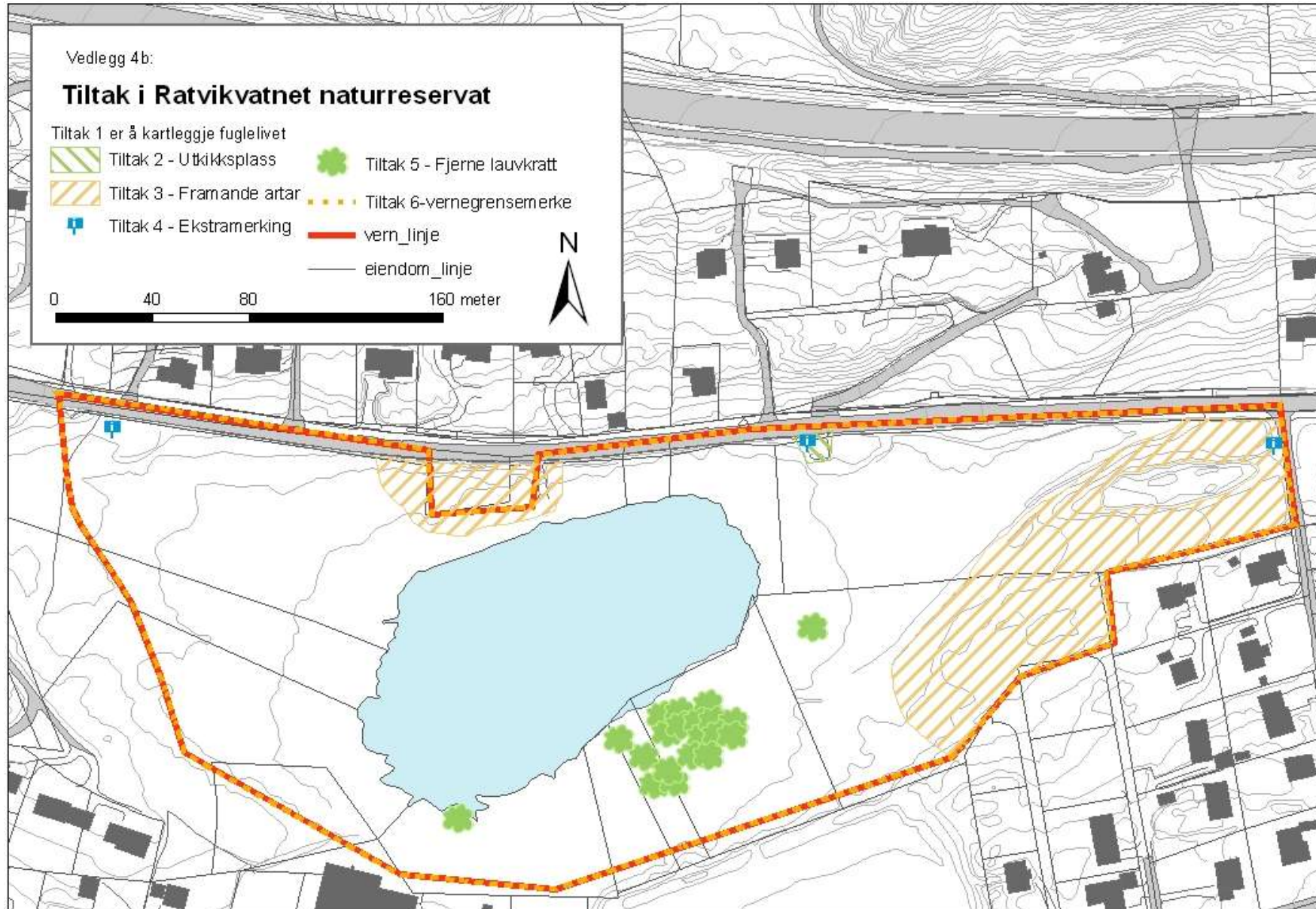
Art	år	Raudliste-status	Merknader
Dvergdykkar	Årleg	NT	Hekkelokalitet
Enkeltbekkasin	1982	LC	
Gulerle	1994	LC	
Kvartbekkasin	2001	LC	
Låvesvale	1996	LC	Rastar i takrøyrbeltet i trekketida
Myrrikse	1978	EN	
Rugde	1982	LC	
Sandsvale		LC	Rastar i takrøyrbeltet i trekketida
Sivhøne	2004	NT	
Sivsongar	1994	LC	
Sivsporv	1994	LC	
Songsvane		NT	Vintergjest
Sothøne	2004	LC	
Stokkand	1978	LC	
Taksvale	1994	LC	Rastar i takrøyrbeltet i trekketida
Trostesanger	1996	NA	
Vannrikse	2001	VU	Registreringar stort sett kvar vinter (Holtan), mogleg hekking

Vedlegg 4a

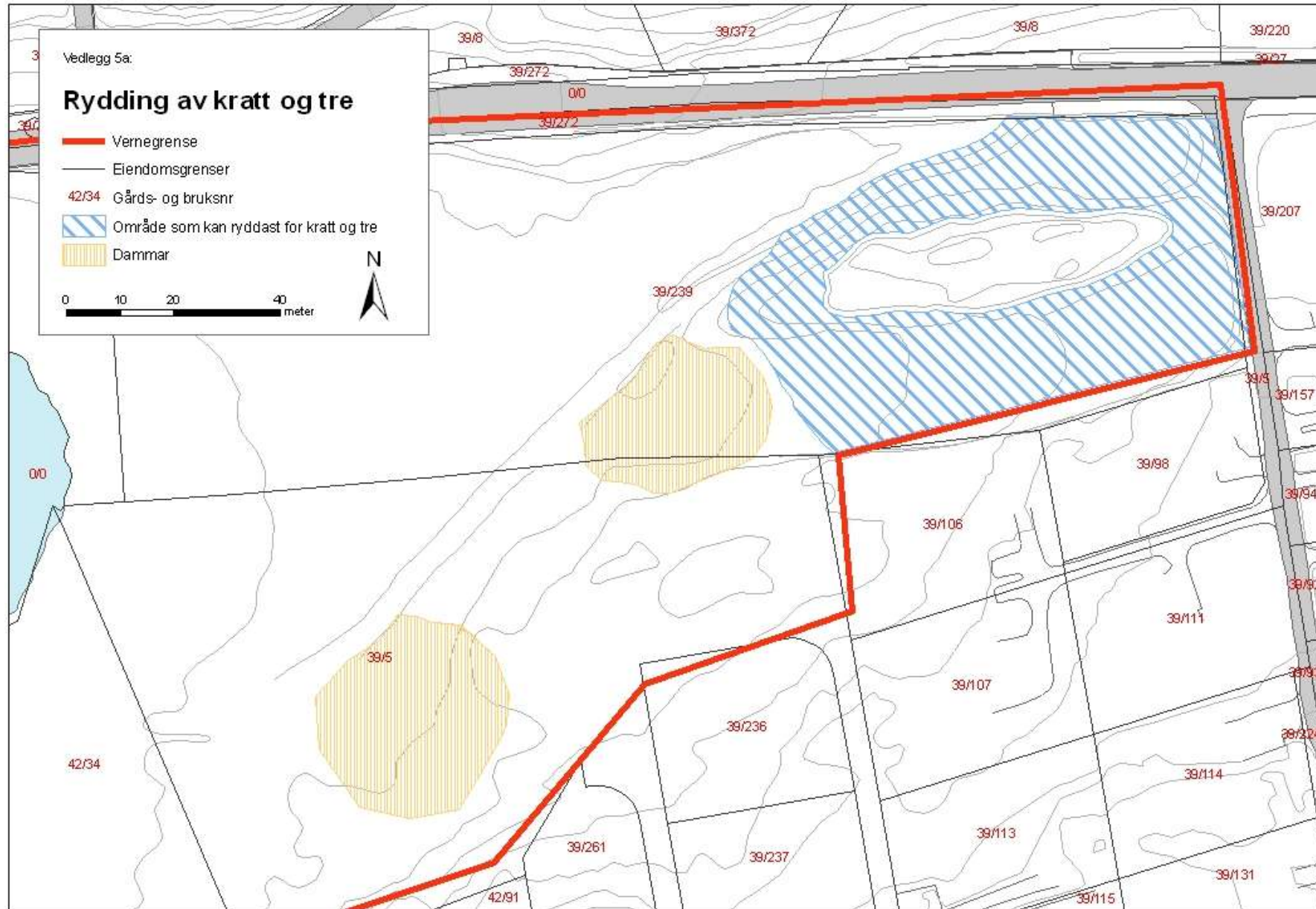
Samleskjema for ulike tiltak i Ratvikvatnet naturreservat

Nr	Tiltak	Prioritet	Utførande aktør	Finansiering	Kostnads- overslag	Gjennom- førast	Merknad
1.	Kartleggje fuglelivet	Høg	Fylkesmannen	DN	10 000,-	Regelmessig	I samarbeid med NOU?
2.	Sperre grusplassen og leggje til rette for fuglekikkarar med informasjon etc.	Høg	Kommunen/ fylkesmannen/ SNO	DN	20 000,-	2011	Sjå kap 3.3.
3.	Fjerne framande artar	Høg	Kommunen/ SNO	DN	10 000,-	Årleg	Kap 4.1
4.	Ekstramerke på reservatskilta om ferdselsforbod	Middels	SNO	SNO	-	2011	Kap 4.1
5.	Felle ein del lauvkratt og trevegetasjon	Middels	SNO/kommune/ naboar	DN	5 000,-	2011	Kvist må ikkje ligge igjen i reservatet. Kap 3.3 og 4.1
6.	Merke opp vernegrensa på nytt i samsvar med kgl. res.	Låg	Fylkesmannen/SNO	DN	-	Ved høve	Det viktigaste er å korrigere grensene i dei digitale karta for å unngå problem i framtidig sakshandsaming

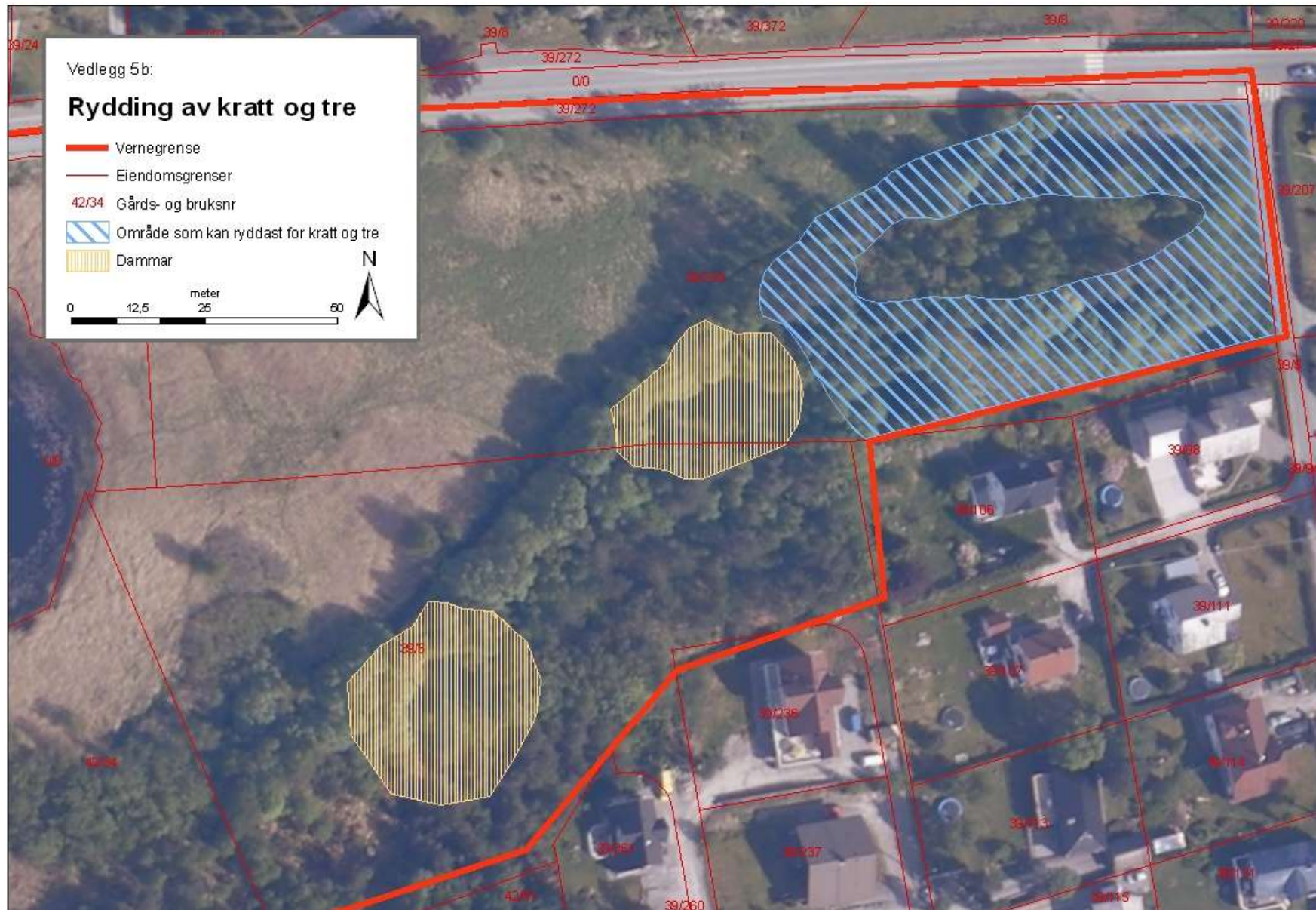

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Vedlegg nr. 6

Saksbehandling forvaltningsplan for Ratvikvatnet naturreservat

For ordens skyld opplyser vi innleiingsvis at det er Ålesund kommune som er forvaltningsstyresmakt for Ratvikvatnet naturreservat. Fylkesmannen har fungert som saksbehandlar i prosessen med denne forvaltningsplanen (Møre og Romsdal fylke før 31.12.2009).

Melding om oppstart av arbeidet med forvaltningsplan for Ratvikvatnet naturreservat i Ålesund kommune blei send som brev frå Møre og Romsdal fylke den 18.09.2009 til alle grunneigarane, kommunen og andre brukargrupper. Brevet oppmoda til å kome med synspunkt/innspeil til planarbeidet innan 30.10.2009. Same brevet inviterte til oppstartsmøte/orientering om arbeidet med forvaltningsplanen den 15.10.2009.

Oppstartsmøtet var eit fellesmøte for Ratvikvatnet og Lerstadvatnet naturreservat. På oppstartsmøtet møtte ti grunneigarar og naboar. I tillegg møtte Geir Haugli frå Friluftsrådet for Ålesund og omland, Svein Hansen og Gunnar Godø frå Ålesund kommune. Ragna Sortland og Asbjørn Børset representerte Møre og Romsdal fylke.

Informasjon og innspel som kom fram under møtet er teke omsyn til i planen så langt det er praktisk mogleg og forskriftene tillet det.

Det kom ingen skriftlege innspel innan fristen 30.10.2009:

Eit utkast til forvaltningsplan blei utarbeidd og send til høyring 28.04.2010. Fylkesmannen sette høyringsfristen til 15.06.2010.

Det kom inn følgjande merknader innan 15.06.2010:

Statens vegvesen : *Fylkesmannen blir gjort merksam på at det i vedteken arealdel til kommuneplanen for Ålesund er teikna inn ein tunneltrasè for "Borgundfjordtunnelen" midt under naturreservatet.*

Ålesund kommune, komite for byutvikling og miljø: *Kommunen er positiv til planarbeidet, men peikar på at staten bør stille økonomiske midlar til disposisjon for kommunen i samband med dei skjøtselstiltaka som planen legg opp til.*

Ålesund kommune, Nørvasund bydelsutvalg *har fleire merknader til planen. Dei peikar mellom anna på manglande parkering og tilkomst, tilrettelegging for observasjon/innsyn til vatnet, fjerning av krattvegetasjon og enkelte høge tre. Planen må følgjast opp med økonomiske løyvingar. Fylkesmannen blir òg gjort merksam på at samleskjema for tiltak i reservatet er feil.*

Siw Rasmussen for Ingrid Rasmussen: *Her blir Fylkesmannen gjort merksam på at reservatgrensa kryssar eit hjørne av plenen hennar slik det kjem fram av vedlagd kart.*

Marianne Naas Øye: *Her blir det etterlyst høve til å setje frå seg bilen for besøkande til reservatet dersom den eksisterande avkjørsla vert stengd. Ho foreslår òg å rydde vegetasjonen rundt denne grusplassen/observasjonsplassen.*

Fylkesmannen sine vurderingar av merknadene:

Forvaltingsplan for Ratvikvatnet naturreservat

Fylkesmannen tek til vitande at det ligg føre ein vedteken arealdel av kommuneplanen med ein tunneltrasè under Ratvikvatnet. Dette kan vi ikkje gjere noko med i planen, men vi vil følgje denne saka tett dersom tunnelplanane vert realisert.

Fylkesmannen kan ikkje forskottere framtidige statlege løyvingar til skjøtselstiltak i reservatet. Men Ålesund kommune kan som forvaltningsstyresmakt søkje om midlar til konkrete skjøtselstiltak gjennom den årlege bestillingsdialogen med fylkesmannen og Statens naturoppsyn.

Fylkesmannen seier seg lei for at feil samleskjema for tiltak (vedlegg 4a) i Ratvikvatnet naturreservat blei send med. Som tiltak er det mellom anna foreslått å leggje til rette for fuglekikking med informasjonstavle og fjerning av lauvkratt og enkelte tre. Vi er heilt einig i at ytterlegare attgroing må forhindrast både ut frå formålet med vernet og folk si oppleving av reservatet.

Det er ikkje høve til å parkere i reservatet, men det er mogleg å setje bilen ved Ratvik stadion som grensar mot reservatet. Verneforskrifta opnar ikkje for å leggje til rette for parkering i reservatet. Slik vi ser det er dette ei sak som må løysast med Ålesund kommune. Planen opnar for rydding av trevegetasjonen som er til hinder for utsyn frå utsynsplassen, denne trevegetasjonen er òg ein trugsel mot takrørbelte. Vi trur i sum at dette vil vere med å auke verdien av opplevingar knytt til reservatet.

Vi er kjent med at det er avvik på grenselinjer i reservatet. Det er grensene som er vedtekne saman med forskriftene i kongelig resolusjon 27. mai 1988 som gjeld. Gnr. 39, bnr. 109 er ikkje nemnd i forskriftene. Vi vil ved høve sjå over grensene i fleire reservat, då vil òg grensene for Ratvikvatnet naturreservat bli korrigert. Dette er òg teke med som eit forslag til tiltak i vedlegg nr. 4a.

Til sist vil fylkesmannen takke for alle innspel og merknader i prosessen. Det er ikkje realistisk å fange opp alle eventualitetar i ein forvaltingsplan, noko må ein ta i den daglege forvaltinga. Planen er meint som eit fundament å byggje vidare på etter som ein ser tilstanden endrar seg, eller behov melder seg. Men formålet med vernet ligg heile tida i botnen.

Plangodkjenning.

Merknad teke til følgje:

Vedlegg 4a er skifta ut med rett tiltaksskjema for Ratvikvatnet.

Ålesund kommune som forvaltningsstyresmakt gjorde endeleg godkjenningsvedtak i Komitè for byutvikling og miljø den 31. mai 2010 i sak 25/10.

